

Die Pariser Handschriften des Laertios Diogenes.

In dem lehrreichen Berichte von H. Diels über Bywater's Heracliti Reliquiae, Jenaer Literaturzeitung 1877 No. 25, heisst es p. 394 in der Anmerkung: 'Mit Borb[onicus] stammen aus derselben Vorlage die Paris. 1759 und 1758 (d. i. des Menag. Mss. Reg.). 1758 ist wahrscheinlich aus 1759 vor der durchgreifenden Correktur abgeschrieben. Weiteres behält sich M. Bonnet in Paris vor'. Leider ist es mir für jetzt nicht möglich, dieser freundlichen Aufforderung (denn als solche muss ich den 'Vorbehalt' verstehen) in dem Umfange Folge zu leisten, wie ich es selbst wohl wünschen möchte. Ich muss mich auf das Nothwendigste beschränken und das Uebrige dem wo möglich recht bald (und warum nicht gerade in H. Diels?) zu erhoffenden neuen Herausgeber des Laertios überlassen.

Cobet's geringschätziges, aber sehr voreiliges Urtheil über die Pariser Laertioshss. (ed. Didot p. II sq.) hat, wie es scheint, dreissig Jahre lang der gelehrten Welt so imponirt, dass Niemand daran dachte, es einer neuen Prüfung zu unterziehen. H. Diels gebührt das Verdienst, aus geringen Spuren bei Menagius zuerst erkannt zu haben, dass dessen Regii der besten Ueberlieferung angehörten und Nachforschung über das jetzige Verbleiben dieser Hss. veranlasst zu haben. Es fand sich, dass allerdings zwei Hss. der Pariser Nationalbibliothek den Angaben von Menagius über die beiden wichtigen Regii und demgemäss den an sie zu stellenden Erwartungen entsprechen, nämlich Cod. gr. 1758 und 1759. Dass diese es sind kann trotz einiger abweichender Angaben des Menagius (über den Titel, über X 48 p. 265, 40 Cob. und X 60 p. 268, 8) nicht bezweifelt werden, erstlich weil es sicher ist, dass diese Hss. zu seiner Zeit schon auf der Kön. Bibliothek waren¹ und er im Ganzen nur

¹ Cod. 1759 ist, worauf mich C. Wescher aufmerksam gemacht

drei auf derselben fand, dann aber auch, weil er gar zu Eigenthümliches, wie z. B. IX 6 p. 228, 4 eine Randbemerkung von zweiter Hand, die sich in 1759 findet, anmerkt. 1759 nennt er richtig *uetustior*, 1758 *recentior*, ohne jedoch, wie es scheint, das Verhältniss der beiden erkannt zu haben. Cod. 1758 ist nämlich eine Abschrift von 1759 (vgl. unten die Collation, namentlich zu X 55 p. 267, 14, X 71 p. 270, 23 u. a.), trotzdem aber noch sehr wichtig, weil cod. 1759 in Folge durchgängiger Correctur nach der *Vulgata* sehr entstellt ist und daher nur von mässigem Nutzen sein würde, wenn nicht glücklicher Weise vor der Correctur eine ausserordentlich genaue Abschrift davon genommen worden wäre und eben in cod. 1758 noch vorläge. Schon vor dieser durchgängigen Correctur scheinen hie und da einige Stellen geändert worden zu sein, wie bald die Tinte, bald eine Bemerkung des ständigen Correctors, bald die Aufnahme in 1758 beweist. Cod. 1758 selbst hat in den beiden ersten Büchern öfters und sonst hie und da Correcturen, unter denen aber die ursprüngliche Lesart meist noch deutlich sichtbar ist, während sie in 1759 sehr häufig durch Rasur völlig vernichtet ist. Ja oft sind die Aenderungen mit solchem Geschick ausgeführt, dass sie sehr leicht die gespannteste Aufmerksamkeit täuschen. Eine vollständige Vergleichung von 1758 neben 1759 erscheint daher durchaus als geboten. Cod. 1759 mit Hülfe von 1758 in seinem ursprünglichen Zustand wieder hergestellt bietet, wie H. Diels nach dem Herakleitos betreffenden Abschnitt erkannt hat, einen Text, der mit dem des *Burbonicus* die grösste Verwandtschaft aufweist und unmittelbar aus derselben Quelle geflossen sein muss. Die folgende Collation wird darüber keinen Zweifel lassen.

Zugleich aber glaube ich, dass durch die Wiederauffindung der *Regii Menagiani* auch alle Nachforschungen nach dem *Salmasianus uetustissimus*, den C. Wachsmuth Rh. M. XXIX (1874) p. 354 als verschollen ausschrieb, unnöthig werden; es scheint näm-

---

hat, von Janos Laskaris wahrscheinlich aus Griechenland mitgebracht worden (sein Monogramm *Λσ* ist vorn eingezeichnet), hat dann dem Cardinal Ridolfi gehört (Montfaucon *Bibl. bibl. ms.* p. 772 b Num. 15) und ist mit dessen Sammlung, deren sich später Catharina von Medici bemächtigt hatte, endlich von Heinrich IV. der Kön. Bibliothek einverleibt worden (Näheres darüber bei L. Delisle, *Le Cabinet des mss. de la bibl. imp.* 1868 I p. 207 ff.); der Einband trägt das Königliche H und die Jahreszahl 1604. Cod. 1758 stammt aus der Bibliothek Franz I., dessen Namenszug und Stempel dem Einband aufgedrückt ist.

lich Salmasius¹ kein anderer Index vorzuschweben, als eben der des cod. 1759. In diesem Index folgen auf Chrysisippos noch zwanzig Namen, deren letzte *ἄριος* (so) und *κορνοῦτος* sind; überhaupt stimmt er in Zahl und Reihenfolge der Namen durchaus mit dem von Val. Rose im Hermes I (1866) p. 370 gegebenen Abdruck aus Laurent. LXIX 35, bis auf den *διόδωρος* im 9. Buch, an dessen Stelle hier das richtige *διογένης* tritt. Auf das 'uetustissimus' des Salmasius ist offenbar nicht viel Gewicht zu legen, weil man es ja zu seiner Zeit überhaupt oft mit dergleichen Abschätzungen nicht so genau zu nehmen pflegte, und weil sein eigener Ausdruck 'obseruatum mihi olim', sowie seine von Wachsmuth hervorgehobenen Versehen beweisen, dass er aus ziemlich undeutlicher Erinnerung sprach. Uebrigens hat namentlich der Index, in Folge starker Durchlöcherung, die viele Namen zum Theil unlesbar macht, und auch durch Beibehaltung gewisser Schriftzüge des Archetypus (wie z. B. eckiger Spiritus) ein alterthümliches Aussehen. Man könnte noch einwenden, dass es II 113 in beiden codd. heisst *ἐξ ἀνέτου* (jedoch Spiritus von erster Hand) und nicht *ἐξ ἐνέτου*. Aber Salmasius sagt ja nicht, der codex uetustissimus allein bezeichne den Myrmex als ex Eneto oriundus, sondern er allein rede überhaupt von ihm. Dass aber Myrmex aus Enetos sei, glaubte man aus Stephanos zu wissen (vgl. Casaubonus z. d. St.) und so konnte man auch obiges *ἐξ ἀνέτου* verstehen.

Die folgende Collation bezieht sich auf den Cobet'schen Text. Die Lesart der Laurentiani zu IX 1—17 gebe ich nach Bywater, Heracliti Reliquiae Oxon. 1877 p. 55 ff., zu X 35—83 nach einer Brandis'schen Collation, deren Mittheilung ich Prof. H. Usener's unerschöpflicher Güte verdanke. Zum Burbonicus an beiden Stellen hat mir Prof. C. Wachsmuth seine Collation mit einer Liberalität zur Verfügung gestellt, die mich zum wärmsten Danke verpflichtet. Die Correkturen in P sind alle erwähnt ausser iota subscriptum, das hie und da nachgetragen ist, während es die erste Hand gar nicht zu kennen scheint, und einigemale die Auflösung von Compendien.

¹ Exercit. Plin. Paris 1629 p. 888 E: Myrmecis illius nulla quod sciam mentio inuenitur in iis libris Diogenis qui hodie extant. Sed magnus defectus in illa historia philosophica Laertii iniuria temporum accidit, ut ex indice uetustissimi codicis obseruatum mihi olim, qui longe plures philosophorum uitas habemus [sic]. In eo laterculo memini legere: et Κορνοῦτον, et Πολέμωνα, et Ἄρειον, et alios quamplurimos, ut alibi dicam, in his et Μύρμηξ philosophus διαλεκτικός, qui fuit ex oppido Eneto Paphlagoniae oriundus.

Wo die erste Hand unter der Korrektur noch erkennbar ist, füge ich ihre Lesart hinzu.

L cod. Laurent. LXIX 13 saec. XII.

M cod. Laurent. LXIX 28 saec. XIV.

N cod. Laurent. LXIX 35 saec. XIII (?).

B cod. Burbon. 253 saec. XII.

b jüngere Hand in B.

P cod. Paris. graec. 1759 (früher 3130) saec. XIV ('ineunte');
papieren $0,21 \times 0,15^m$; voran steht ein im 15. oder 16. Jahrh.
gemachter *πίναξ*, der in den Stoikern nicht über Chrysippos her-
abreicht; der oben erwähnte Index befindet sich f. 1. Der Titel
lautet (f. 2^r): *λαερτίου διογένου βίῳ καὶ γνῶμαι τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ*
εὐδοκμησάντων καὶ τῶν ἐκ(ά)στη αἰρέσει ἄρεσκόντων.

p der ständige Korrektor von P.

Q cod. Paris. graec. 1758 (früher 3131 'olim Fonteblandensis') saec. XIV; papieren $0,210 \times 0,145^m$.

q jüngere Hand in Q.

O omnes (d. h. alle obigen).

LMNB bezeichnet die Lesart, welche bei Uebertragung der
verschiedenen Collationen auf Cobet's Ausgabe in Ermangelung aus-
drücklicher Angaben nach dem Texte, zu dem je die betreffende
Collation angefertigt war (Bywater zu seinem eigenen Texte, Wach-
smuth zu Tauchnitz, Brandis zu Aldobrandini), den Hss. *LMNB* zu-
geschrieben werden musste. *O* = *LMNB* + *PQ*. Von *O* ist von
p. 263 an *M* abzuziehen, von p. 265, 18 an auch *L*.

IX 1—17 p. 227 Cobet

λαερτίου διογένου φιλοσόφων βίων καὶ δογμάτων συναγωγῆς
τῶν εἰς τῆ ἠ πυθαγορικοί + ἐπειδὴ τῶν ἐλλογίμων κτλ (= p. 226,
40 s s; om δὲ περὶ) B

-:Θ:- *ἐπειδὴ περὶ τῶν ἐλλογίμων κτλ* (= p. 226, 40 s s; om
δὲ) *PQ* *Ἡράκλειτος* (rub) add Q (§ 1) 1 *βλόσωνος* *BP* (*βλύσωνος* p)
Q | *ἡ ὄσανεο* B | *ἡρακίωντος* B *ἡρακιωντος* P (*ἡρακίοντος* p) Q 2 *ἐν-*
νάτην B (b del alt ν) 4 *δυναοῦν* O 5 *πολυμαθῆ* L *πολυμαθεῖη*
MNPQ *πολυμαθῆ* Bp 6 *ἀνεδίδαξε* p (*ἀν ἐδίδαξε* P) | *αὔθισ* L 7 *δὲ*
LM | inter τὸ et σοφὸν ras P | *ξενοφάνα τε καὶ MNBPQ* | *ἐκαίτων*
B 8 *ὄτ' ἐγκυβερνῆσαι* *LMNp* *ὄτε ἡ κυβερνῆσαι* B *διετή κυβερνῆσαι*
Q 9 *τόν τε LMNp* *τόν γε BQ* (§ 2) 11 *σβεννύην* L *σβεννύειν* *Np*
σβεννύναι MB *σβεννῦναι* Q 12 *πυρκαϊάν* B *πύρκαϊήν* P (*πυρκαϊήν* p)
Q 13 post νόμον add ὑπὲρ τοῦ γενομένου L ὑπὲρ τοῦ γινομένου
MBP (del p) Q | *τείχεω* B 15 *ἡβηθὸν* *PQ* | *πᾶσιν* P (Q conpend)

17 *ἐαυτὸν* L *ὀνησιὺν* L *ἐαυτῶν* M *ἡσιτὸν* M *ἐαυτῶν ὀνησιτὸν* Np
ἐαυτῶνον ἡσιτον B *ἐαυτῶν ον ἡσιτον* Q 18 *μηδὲ εἷς ὀνησιτος* LN
μηδὲ ἴσον ἡσιτὸς M *μηδὲ ἴσον ἡσιτος* B *μηδὲ ι σο νῆσιτος* P (*μηδὲ*
ι σᾶνῆσιτος corr; *μηδὲ εἷ σᾶνῆσιτος* et s s γρ *ὀνησιτὸς* p) *μηδὲι σᾶνῆ-*
σιτος Q | *ἔστω* om B | *ἄλλοι* BPQ 20 *κεκρατεῖσθαι* B (§ 3) 21 *δὲ O*
22 *ἡσπραγάδιζε* BP (? *λι* in ras alt m) 24 *εἶπεν* NBP (s s γρ *ἔφη*
p) Q | *ἡμῶν* MB 26 *διητοῦτο* (?) Q 27 *καὶ μέντοι καὶ διὰ O* | *εἰς*
om L 29 *δύναιτο* LMNPQ [*δύν*]αιτο b in ras 30 *συνιέντων* BPQ |
αὐτὸν LMN | *εἰς* om M | *βούσταισιν O* | *κατωρύξασ* B | *βολβίτων* B
31 *ἐξαμιλῖσθαι* L *ἐξαμιησθῆσθαι* B | *δὲ B* 32 *ἔη ξ* Bp (in ras)
Q (§ 4) 33 *ἕμῶν* (?) Q 35 *ᾧδε* om L *τῆδε* M | *δύμονος* M | *ἔθανε*.
B *ἔθ^α* P *ἔθ^ν* Q 37 *σκότος* M 38 *λέγει* (om *φρηι*) M | *ιατροῖς εἰπεῖν*
M | *δύναιτο* M *δύναται* Q 39 om τὰ BPQ | *ἔντετρα ταπεινώσασ* BPQ |
om τὸ BPQ | *ἔξῆραι* M 40 *αὐτὸν* BPQ | *πόδας* M 41 *βολβίταις* B
p. 228, 1 *θαφθῆναι* B (alt θ del) P (*ταφῆναι* p) Q 2 *δυνηθέντα O*
3 *βόλβιται* B | *καὶ δὴ τὴν* M (§ 5) 5 *ἔφασκε δὲ μηδὲν* L | *εἶναι* LBPQ
6 *πάντα O* | *τε O* 7 *ἀλλ' αὐτὸν O* | *διζήσασθαι* LNP (? εσ corr uid)
Q *διαζήσασθαι* MB (? *ια* b in ras, ε incertum) 8 *παρ' ἐαυτοῦ* LNBP
(*παρ' ἐαυτοῦ* p) Q | *δ' ἔφησεν* L 9 *τε O* 11 *δὲ ἄλλη* (uel -η) O | *ἰππό-*
βωτος L 13 *δὲ O* 14 om τὸν ante *πολιτικὸν O* (§ 6) 15 *δὲ LMN* 17
προσιούειν M *προσίειν* B 18 *ῆ* (uel *ῆ*) O 20 *δὲ νὶ κοκκυστήσ* L *δὲ*
νὶ κοκκίσιτοις M *δ' ἐν N* *κοκκυστήσ* N *δὲ νικοκνίστησ* B | *ὄχλολοι-*
δορος Q 21 *αἰνηκτῆσ* M | *ἐν[όρουσε]* b in ras 23 *δὲ ἄλλοτε* O 24 *ἐν*
ταῖσ διατριβαῖσ L *ἐν [διαδοχαῖσ]* b in ras *ἐν διαδοχαῖσ* P s s γρ *ἐν*
ταῖσ διατριβαῖσ p 25 *διαχωρήσαι* L 26 *ἔ[ρευστάσ]* b in ras | *ἀπ' b*
in ras 27 *ἡρακλητείουσ* NPQ *ἡρακλειτίουσ* B (§ 7) 28 *δὲ O* 29 *δὲ*
M 32 om τῷ MNBP (add p) Q 33 om πάντων LMN del p | *οὔτι*
τε O | om τὸ BP (add p) Q | *οἷος* BPQ 34 *λέγεται* LMNBPQ | *πει-*
ραῖται ὃν οὐκ LNp *πειρατέον οὐκ* MB (sed *έ* b in ras) PQ | *εὔροι ὁ*
L *ἔξεύροι ὁ* MNBP *ἔξεύροιο* PQ 36 *βαθὺν* p *βαθῦσ* BQ 36 *τε O*
37 *τε O* 38 *σοφῶσ* M | *ἐκβόλωσ τε καὶ* LNBPQ 39 *βραχύντο* Q (§ 8)
41 *ᾧδε O* 42 *ἀρεῶσει* B 43 *τὰ γινόμενα* NBP (del τὰ p) Q | *δὲ O*
45 *πεπερᾶσθαι O* (*πεπεράσθαι* PQ) 46 *τε O* 47 *ἐναλλάξ* L 48 *δὲ O*
50 om *μεταβολὴν* L 51 *κατ' αὐτὴν* BP (*κατὰ ταύτην* p) Q (§ 9)
p. 229, 1 om *λέγει* MNBPQ | *τε O* 2 *ἔξῆς τὸ* B 3 om *πάντα* M |
om *τὴν* L 4 *αὐτῆ* B | *δέ O* 5 *δὲ O* 7 *τὸ δὲ O* (§ 10) 12 *δὲ O* 19 *τε*
O 21 om *στροφομένησ* — *γίνεσθαι* (22) Q 22 om *καὶ* post *μῆνας*
BEQ 23 *αἰτίουσ* LNBPQ *ἔτουσ* M (§ 11) 26 *δὲ O* 27 *ἐπικρατήσασα*
L *ἐπικρατείουσαν* B | *νύκτα O* | *ἀποτελεῖ* L 28 om τὸ *θερμὸν* Q |
αὐξόμενον P (*αὐξανόμενον* p) Q 29 *τοῦ* B | *ὑπερπελεονάζον* M *πλεο-*

νάζων B | χειμόνα B | ἀπεργάσασθαι L 30 τούτων MB 31 ἀποπαί-
νεται καὶ om ποία — οὐδὲ L 32 καὶ περὶ L | εἶναι MNp (ἦν P)
(§ 12) 37 κατὰ κολυμβητηκράτη B κατὰ κολυμβητῆ κράτη P (τα add
p) Q | om τινὰ M 38 ὄν om LMNB | [δηλ]/[ου] in ras P 40 δὲ
αὐτῶ L δὲ αὐτὸ MNpQ δ' αὐτῶι B 42 οἰάσκωμι MN | πρὸς B (πρὸς
b) | σταθμῶν O 44 δὲ LMNPQ 45 ἵνα LMN | λαλεῖτε LMN λα-
λεῖται B | δὲ O (§ 13) 47 in mg γρ ὑστάσπεος p 50 λόγῳ L | φύ-
σιος B 51 ἐρμηνεύμενον L 52 ἔχειν περὶ θεωρίας L 53 [γ]ι[γνομέ-
νων] p in ras γενομένων Q p. 230, 2 πλείστων M | μετασχημάτισ-
τος LMQ 3 om ἑλληνικῶν O 4 περὶ σοὶ Q | διηγήσεως BPQ 5 ὑστάσπεος

^π
L ὑστάσ P (ουσ per conpend add p) Q | om τῆς MBP (add p) Q
(§ 14) 7 ἔλλατος LMNp (ἔλλητος P) 9 ὑπὸ πανος ἐνδεικνύμενα M
10 δὲ O 12 αἴσ B αἴσ δῆ M 14 om ἡράκλειτος M om ἡράκλειτος
— οὕτως LNBPQ 15 βασιλεῖ O 16 ὑστάσπεος L ὑστάσπεω PQ 17
τυγχάνοντες per conpend B | ἀληθείης LBPQ ἀληθείας MN 19 δὲ
O 20 ἀναμνηστικῶν MB | ἐκφρεύων M | παντός LNBPQ παντὶ M 21
οἰκούμενον B | φθόνου LNBPQ (an φθόνον Q?) | ὑπερηφανίας O
22 ἀφικόμην L | εἰς O | χώραν M χῶραν B 23 ἀρκεσόμενος L 24
ἀνὴρ LMNPQ ὁ ἀνὴρ B (§ 15) 27 τε O 28 δημόκριτος BQ ([δη-
μ]ήτριος p) 29 τε O | εἰς PQ 30 ἐξήγεινται B 31 ὁ πονηκὸς post
τε repet O 32 et 33 ἡρακλείδης κληθεὶς ὁ νικομηδεῖος M ἡρακλείδης
τῆς νικομηδέως B 33 om καὶ B 34 φύσιν N 35 τὰ BPQ (§ 16) 37
σκυτῶν M σκυθινὸν B | ἐπιβάλλεσθαι LNB ἐπιβαλλέσθαι PQ 38 ἐκ
διαμέτρου L | ἐκβαλεῖν MP (ἐκβαλεῖν p) Q ἐκβάλλειν B | τε O (τε PQ)
40 τί με ὦν κάτω LMNp (ὦν MNp) τιμαῖο κάτω B (μαῖο exp b; mg τί
με) Q 41 δὲ μ' LMNBp (δ' ἔμ' P) 42 οἶ B 43 οὐδὶο (ισ in ras)
ταῦτα B 43 αἰδῶ Q 43 περὶ Q | περσεφόνη LMNB 45 εἴλεε LBPQ εἴλησε
N | βύβλον BP 46 τοῦ ἐρσείου LNBPQ 46 ἀτραπητὸς PQ 47 ἦν PQ
48 λαμπρότερα L λαμπρότερη Q (λαμπρότερ' p) (§ 17) 49 δὲ O
p. 231, 1 ἀλικαρνασσεῦ BPQ 3 ἐσ δὲ με L γρ ἐσ δὲ με p mg 4
ἐμνήσθη L ἐμνίσθη M ἐμνήσθη P (add ν p) Q | δόσις Q 5 ἔλιον
M ἔλιον BPQ | κατελύσαμεν Lp (κατεδύσαμεν P) 6 ἀλικαρνασσεῦ
BPQ ἀλικαρνασοῦ M 6 σποδὲν (σποδὶν?) Q 7 δῆ τε M δι δὲ B
(δη δὲ b) | [τεα]ι ζ[ῶουσιν] b in ras 8 ἀρπακτῆρ M ἀρπακτῆς B ἀρ-
πάκτης P (sed ησ per conpend; ησ duabus litteris s s p) ἀρπάκτης
Q | βάλει B 10 σπουδογελοῖος O 11 om τότε O | ἴδος B

X 35—83 p. 262

47 ἡροδότῳ χαιρῶν O 48 ἕκαστα τῶν om L 49 ἐγγεγραμμένα
(om ἡμῖν) L ἀναγεγραμμένων ἡμῖν BPQ 52 ὄλοσχερωτάτων LNpQ
ὄλοσχερωτάτων B | δὲ δοξῶν B δεδοξῶν P (exp δε p) Q | παρασκευα-

σαι L παρεσκεύασαν P (? παρεσκεύασα p) Q p. 263, Γ ἄ (?) παρ'
 BP (ἵνα παρ' p) Q | ἐκάστου L 2 ἀντοῖς O | δύνανται B δύνονται
 P (δύνωνται p) Q | ἐράπτονται LB (P?) 3 φύσιν N (mg φύ-
 σεως) | om Θεωρίας L | πρόβεβληκότης PQ 4 δὲ O 4 et 5 τὸν τύ-
 πον O 5 τὸν κατεστοιχειωμένον LNBP τὸν καιαστοιχειωμένον Q (§ 36)
 8 ἐπ' ἐκείνη O | om καὶ NBPQ 9 τὸ τοσοῦτον NBr τὸ τοσοῦτο PQ
 10 πράγματα O 11 ἐξευρήσεται LNBPQ | ὄλοσχερωτάτων LNBPQ |
 τῶν τύπων LBPQ | εὖ περιειλημμένων NPQ εὐπεριειλημμένων B 12 καὶ
 πρὸς — συναγομένων (13) post χρῆσθαι (16) O 14 om καὶ ἠκριβω-
 μένου O | τοῦτε N 15 κυριώτατον τοῦ παντὸς ἀκριβώματος (ἀκριβωμένον
 N) γίνεται LNBPQ 17 περιοδίας NBPQ | εἶναι LNBPQ | διὰ βραχέων
 LNPQ διαβραχέων B 18 ἀντῶ (uel -ῶ) O | τὸ καὶ τὸ κατὰ L τὸ καὶ κατὰ
 NPQ ὃν καὶ κατὰ B 18 et 19 ἀνεξακριβωθὲν P (ἂν ἐξακριβωθὲν p) Q
 (§ 37) 19 ὅθεν om B add b | δὲ N 20 et 21 παρεγγυῶν τὸ B (ἂν in ras)
 Q (παρεγγυόντων p) 21 ἐνάργημα BPQ | καὶ τὸ τούτων O 22 μάλι-
 στα O | ἐγγαληνίζον τῶ LN ἐνταληνίζον τῶ (o ex ω) B ἐνγαληνίζον
 τῶ Q (ἐγγαληνιζόντων p) 23 τὰ O 25 δεῖ εἰληφέναι O 26 ἔχομεν
 L | εἰς ταῦτα ἀναγαγόντες ἐπικρίνειν O (del b et add πάντα ἢ ἀπα-
 τώμενα ἔχομεν εἰς ἃ ἀναγαγόντες ἐπικρίνειν) 27 ἀποδεικνύουσιν NPQ
 28 om ἢ B add b (§ 38) 30 μηδὲν P (ῥ s s p uel fort P) Q 31
 [ἀνά]ξο[μεν] b (ξ in ras, o ex ω corr) 32 πάντα om L 33 ἐπιβο-
 λάς εἵτε διανοίᾳ εἴθ' ὅτουδ' ἂν ποτε O 35 προμένον L προσμενόμενον
 BQ (προσμένον p) | ἔχομεν LB (ἔχομεν b) 36 οἷς σημειωσώμεθα NB
 (sed οἷς ση b in ras) P (σο ex σω p) Q | δὲ O | συν[ορᾶν] b in ras
 37 γένηται B 38 γίνετ' fort ex ἐγένετ' corr P γένοιτ' Q | σπερμά-
 των ex σπέρμα τῶν P 39 οἷδ' ἐν LNB | πρὸς δεόμενον LN (§ 39)
 40 δὲ om L | πάντα ἂν O | ἀπολώλει LN ἀπολώλη B 41 τῶν om L
 42 ἐστίν Q (P conpend) 45 ποιήσεται B 46 om καὶ N 47 ἐστὶ σώ-
 ματα μὲν Np | σώματα post γὰρ om O 49 τὸ om L | τῶν λογισμῶν
 N (§ 40) 50 om γὰρ O | ἦν ὃν LNPQ 52 ὅπου εἴη Np ὅπου ἐν
 Q 53 περὶ δὲ NQ παρὰ δὲ B in ras | οὐθὲν οὔτε LNBPQb (οὐθὲν
 ὅτε B) p. 264, 1 om τὰ O 3 ταυτὸν τούτω Np τῶν τοῦτο B (sed
 καὶ τῶν exp) Q 4 om φησι LNBPQ | καὶ ἐν τῇ B | τετρακαίδε-
 κάτῃ LN (τδ BPQ) | τῇ ante ιε add p | 5 om τῶν BP (add m alt)
 6 bis συγκρίσεις ex συγκρίσεις B σύγκρισσ priore loco P (συγκρί-
 σεις p) Q (§ 41) 7 δὲ O 8 μέλλοι L 10 φύσιν ὅταν οὐκ (om καὶ)
 LNBPQ | [δια]λυ[θήσεται] b in ras 11 ἀναγκαίως B 13 δὲ LNBPQ
 γὰρ B 15 δὲ O (§ 42) 18 οὐθαμοῦ P (οὐθαμοῦ p) Q 18 et 19
 ἀέμενε B 19 ἀλλὰ B 20 συστέλλοντα b mg 21 ἀνασκοπᾶς L 22
 ὅπου ἐνέστη LBr ὅπου ἔνεσα NPQ | om τε B 24 συγκρίσεις ex συν-
 κρίσεις B 26 om τὰς L 27 σχημάτων LB 28 εἰσὶν αἱ ὁμοῖαι

(ὅμοιοι B ὁμοῖοι PQ) ταῖς NBPQ γρ ἄτομοι p mg) | οὐκ LN 20 ἀπειρία ληπτὸν L ἀπειρίληπτοι P (α sup ρι et in mg γρ ἢ ἀπειρίληπτοι p) Q | (§ 43) 30 ἄπειρα N 30 et 31 τὴν τομὴν τυγχάνειν λέγει δὲ ἐπειδὴ O 31 μέλλει πσ μὴ LNPQ μέλλοι πσ μὴ B 32 ἀπλῶς om L 33 δ' B 34 παρεχομένου ante ὁμοίαν (35) L post ὁμοίαν NBPQ 35 ἕξιν LN ἕξιν B ἕξιν P (ἕξιν p) Q 35 et 36 εἰς τὸν αἰῶνα N mg 36 διστιάμεναι LNPQ διστιαμέναι B 37 δὲ LNBP | τήνῳ LNBPQ 38 ἐπὶ om LNBPQ 39 περὶ LNBPQ (§ 44) 40 αὐτήν LNBPQ 41 ὅα τε L οἷα τε N οἷά τε B οἷα τὲ PQ | στερεότης P (στερεότης p) Q 42 σύνκρουσιν B 43 [περιπλ]ο[κῆ] in ras B 44 συγκρούσεως ex συνκρούσεως B 45 αἰτιῶν P (mg γρ αἰτίων p) Q 48 περὶ NQ (§ 45) 51 ἡ τοσαύτη δὴ φωνὴ BP (mg γρ αὐτὴ δ' ἡ φωνὴ p) Q 52 ἐπινοίαις O 53 οἱ θ' N οἱθ' ex εἰθ' B οἰθ' PQ | τοῦτο B 54 εἴτ' om NBPQ | καὶ οἱ ἀνόμοιοι NPQ καὶ ἀνόμοιοι B | ὡς εἴρηται L p. 265, 1 om ἀπεδείχθη φέρονται L | πόρρω τούτω Q | κατανήλωνται NBP (κατηνάλωνται p) Q 3 ὑφ' ὧν Q 4 ὅσος διάφοροι Q | τούτοις ὥστε LNBPQ 5 ἐμποδοσκατῆσον Nmg Q (ἐμποδίζον p) ἐμποδοσκατῆσον B | τῶν τοιούτων κόσμων LNp (§ 46) 6 ταῖς p (ταῖς P) 9 οὔτε LN | om κατὰ O | τοὺς Nmg BP (τὰς p) Q | κατ' ἐργασίας P (κατεργασίας p) Q 10 λεπτοτήτων γίνεσθαι οὔτε O | ἀπόρροια P (corr ἀπόρροια) 11 καὶ βάσιν διατηροῦσαι O 16 βράδους BQ (βραδύτης p) | ἀνικοπὴ O | οὐκ ἀνικοπὴ O (§ 47) 17 οὐδὲ O 17 et 18 διαλόγου PQ om L 18 χρόνους κατὰ τὸ φερόμενον NBPQ 19 τὸς πλείους O 20 συναφικνεῖσθαι N συνάφικνούμενον P (sed spir fort a p) | ἔθεν δήποθεν NB ἔθενδήποθεν PQ 21 ἀπειρου οὐκ ἕξ οὐδ' ἄν (om γὰρ) O | om τὴν φορὰν N 23 τούτου B | om τὸ N | φορᾶς b in lacuna | ἀνικοπιέον Np ἀνικοπεον B ἀνικοπέον PQ 24 λίπτω μὲν post lacun B | χρήσ cum lac B 24 et 25 δὴ καὶ τοῦτο καὶ τὸ στοιχεῖον εἴθ' (om ὅτι) b in lac 25 εἴθ' ὅτι NPQ | τὰ post lac B | ἀνπερβλήτως B 26 om ῶ O (p mg γρ ῶ?) | οὐδὲν N οὐθὲν BPQ 27 ἔθεν καὶ τάχῃ (om ἢ et τὰ) O | ἀπερβλητα N (mg ἀνπερβλητα πρόσ τῶ ἀπείρω) 29 ἢ ὀλίγ' ἀνικόπτειν om B | ὀλίγα NBPQ (§ 48) 32 τοῖ ἐπιπολλῆς συνοχῆς NBP (ἐπιπολλῆς et in mg συνεχῆς p) Q 33 συμβαίνει om B | σημειώσει NBP (mg γρ ἢ μειώσει p) Q 34 σώζον P (p add σα) Q 36 ὑπάρχει om N (add in mg) 37 μηδεῖν PQ 42 ἀνοίση NPQ (§ 49) ἐπιστάνοσ B 44 γὰρ ἅμα ἀποσφραγίσαιτο N γὰρ ἅ (ἄ PQ) μὲν ἀποσφραγίσαιτο B (sed ι prius in ras) PQ 45 φύσι (ν eras) B 46 οὔτε B 47 ὧν δὴ ποτε BP (οἱ s s et in mg οἰωνθήποτε p) Q 48 παραγενομένων B | [ἡμ]ι[ν] in ras B 49 ἀπὸ χρόων τε (χρόων P? τὲ PQ) O 51 ταῖς μορφαῖς N (§ 50) 52 ἀποδιδόντος? B (tert o incert) 53 σώζοντες B 54 κατὰ

O | ἐν τοῖς N p. **266**, 1 καταβάθωσ B | πλασει N [π]άλωεωσ b in
 ras 2 ἦν ἀναλάβωμεν O 5 ἐγκαταλήμματος εἰδώλου (εἰδώλου PQ)
 NPQ ἐν καταλήμματος εἰδώλου B 7 υει P (ἄει p) | ἔσταν ἐπιμαρτυρη-
 (ι B) θήσεσθαι ἢ μὴ ἀνμαρτυρη(ι B) θήσεσθαι (ἢ μὴ ἀνμαρ-
 τυρηθήσεσθαι om N add mg) εἴτ' (εἴτ' Bp) οὐκ ἐπιμαρτυρουμένον
 (εἰτονκεπιμαρτυρουμένου PQ spir acc apostr add p) O | τὴν ἀκίνητον
 ἡμῖν N τὴν ἀκίνητον ἐν ἡμῖν BPQ 8 δὲ O | ἐχούση BPQ (§ 51) 9
 φαντασῶν NBPQ 10 [λαμβανομέν]ων in ras B 11 γινομένου BP
 (γινομένων p) Q | κατὰ B 12 ποτε O 14 τοῦτο πρὸς ὃ N κατὰ
 πρὸς ὃ BPQ 15 ἐλαμβάνωμεν B 16 δὲ O | 18 δὲ O | ἐχούση BP
 (ἐχούσαν corr, dein s s ἦσ p, utrumque per conpend) Q | ἐπιμαρτυ-
 ριθῆ B 19 ἢ ἀνμαρτυρηθῆ om N add mg | ψεῦδος εἶναι γίνεται
 N | δὲ O | ἐπιμαρτυριθῆ B 20 ἀνμαρτυριθῆ B (§ 52) 21 σφόδρα
 γε δεῖ O 22 ἐνεργείας O 23 πάντας B | συνταράττειν N συνταράττει
 B 24 πνεύματος O 26 ὅπως δὴ ποτε N ὅπωςδῆποτε PQ | παρα-
 σκευάζοντος P s s γρ κατὰ p 28 τινὰς NQ | διασίζοντα B | ἐπάθειας
 N 29 ἐνόητα Q | [ιδι]ό[τροπ]ον in ras B | διατεινουσα B 30 ἐπ'
 O 31 τὸ πολλὰ BP (τὰ πολλὰ p) Q (§ 53) 33 γένοιτο O 34 ἐπ[αι-
 σθησις] b 35 εἰ καὶ B 36 ἐνδειαν ἔχει N ερ[δειαν ἔ]ξει B (δειαν ἔ
 in lac et spir cum acc in ερ̄ add b) ἐ[ν]δειανέξει P (ν in ras; spir
 et utrumque acc add p) ἐ[ν]δ[ει]αν Q (ν et ι et ἔχει in lacunis add
 q) | πάσων NB (ω ex o) PQ 38 sup ἐκ τινων 'interlin. additur
 u. λήθην' N ἐκλήθην ὄγκων τινὸς B ἐκλήθην ὄγκων τινῶν P (? del
 τινῶν et ser τινων in ras inter ἐκ et ὄγκων p) Q 39 εἶτα πάθος N ἢ
 τὸ πάθος Q 42 οὐθὲν πάθος O 43 om τὸ O (§ 54) 48 σχήματος O 49
 καὶ ante συμφῆ add p | συμφῆ Q | δὲ O 50 οὐδὲ NPQ | in mg γρ
 αἰεὶ τι ὑπομένει p | ὑ[πο]μένειν b 51 συ[γκρι]σεων cum lac med B
 53 μειαθέσεις ἐν πολλοῖς O 54 πρὸς ὄλουσ καὶ ἀφ' ὄλου B (in P
 acc in προσ et in ουσ eras et in οδ a p add uidetur) p. **267**, 3
 τοῦτο O (§ 55) 5 περαιρέσειν NBP (προαιρέσειν p mg) Q 6 ποιότη-
 τησεσ οὐδὲν ὑπάρχουσαι B 7 om οὐ BPQ | καταλείπεται NBPQ 8
 ἀπολλύμεναι NPQ ἀπολλύμενα B 10 οὐκ et πάντα om NBPQ 11
 οὐδ' B (οὐ in ras) | αἰεὶ O | [νομ]ι[ζ]εῖν in ras B 12 ἀνμαρτυρεῖν
 B 14 εἰ[να] p in charta adglutinata sub qua latere putandum est
 ει P ναι post lacunam Q | γρ βέλτιον γὰρ· καὶ τοῖτοις προσόντοις p
 mg 15 γενόμενα B (§ 56) 17 τε ἀμέλει O 18 ἱρατὰς ἀτόμουσ O |
 ὃ charta pertusa partim intercidit in P 19 γένοιτο O 21 ὀηλικουσ
 οὐν P (ὀηλικουσοῦν p) ὀηλικουσ οὐν Q | ὥστε O 22 [ἀναγ]ε[τέον]
 in ras B 23 πάντα O | ὥσ ἐν om NBPQ | περιλήψεων N 24 ἀναγ-
 καζόμεθα B 26 γενέσθαι O | ἄπειρον μηδὲ O | om ἐπὶ NBPQ (§ 57)
 27 οὔτε O | ὅπως NBPQ 28 τισι N | ὀηλικοί οὐν P (ὀηλικοιοῦν p)

Q 29 τε N | τοῦτο πεπερασμένον εἴη O 30 om ὄντις O | ὡς εἰ ἄπει-
 ροι N ὡς οἱ ἄπειροι BP (exp οἱ p) Q 31 inter καὶ et οὗτοι ras P |
 ἐξ ὧν om B | ποτε BPQ om N (add m rec) 32 ἂν ἦν καὶ O | τε
 NB τε PQ | om τὸ N τοῦ BP (τὸ ὑπὸ τοῦ p) Q | πεπερασμένον
 BPQ τὸ ὑπὸ πεπερασμένον p mg 33 καθ' ἑαυτὸ O 34 οὐ καὶ τὸ
 (om μὴ) N μὴ οὐ καὶ τὸ BP (exp οὐ p) Q 35 τοῦτο B | om prius
 τὸ N 36 om τὸ O (§ 58) 37 τε O 38 ἐστὶ B 39 πάντη πάντως NB
 (sed η in ras) PQ 41 ἀλλ' ὅτε διὰ NB ἄλλοτε διὰ P (mg γρ ἀλλ'
 ὅτι p) Q 42 τι αὐτοῦ O | δὲ O 43 ἐπέκεινα P (ἐπ' ἐκείνα p) Q 44
 ταῦτα O 45 ἀπτόμεν P (ἀπτόμενα p) ἄπτομεν Q | ἀλλὰ ἐν N ἀλλ'
 ἢ ἐν BPQ (§ 59) 51 κερῆσθαι O | ἡ ἄτομος ἔχει Q 52 τι om N
 54 μακρῶν p (μηκῶν P) p. 268, 1 πρώτων NPQ 2 διαλόγου N 4
 δὲ ἐκ O 5 γενέσθαι O (§ 60) 6 καὶ μὴν καὶ τοῦ NBPQ | ἀνωκάτω
 καὶ κατωκάτω BQ 7 μέντοι (εἰς μέντοι m rec) τὸ N ἴσμεν τὸ P
 (? certe ex ἴσ corr εἰς dein exp εἰς et in mg scr οὐ δεῖ κατηγο-
 ρεῖν τὸ ἄνω ἢ κάτω μέντοι τὸ ὑπερκεφαλήσ p) εἰσμέντοι τὸ Q 8 σιῶ-
 μεν O (δθεν ἂν τὸ μὲν εἰς ἄπειρον ἄγειν p mg) | ὃν BPQ 10 τε NB
 τὲ PQ 11 [γ]ὰρ in ras p (P?) | ὥστε BPQ 12 γρ τῶν ἄνω p mg
 (τῆν ἄνω P) 13 τῶν p (τῆν P) | om καὶ N 14 φαινόμενον N | om
 ἐπὶ NBFQ 15 et 16 κεφαλὴν τῶν ὑποκάτω O 17 ἑκάτερα ἑκάτερα
 P (alt exp p) Q (§ 61) 19 εἰσφέροντε B εἰσφέρωντα. (? per conpend)
 P (εἰσφέρωνται p) Q | μηθενός B 22 ἀπαντῶν N ἀπαντῶν P. (an
 ἀπαντῶ? conpend; p add αν) Q 23 μηδὲ O 24 πλάωσ uidetur in
 P (ον s s p et in mg γιον) Q (fort γι conpend cf Montf. p. 345
 uel 355, Bast p. 787) cf 269 27 Q 25 αἱ BQ (ἡ p in ras) 26
 ἑκατέρων (om ἑκατέραν) NBPQ | ἐπιτοσοῦτον P (ν per conpend;
 ἐπὶ τοσοῦτον p) ἐπιτοσοῦτο Q 27 σχήσειν B | om ἂν μηθὲν NPQ
 ἂν μηδὲν B 29 μὴν καὶ κατὰ NBPQ 30 ῥήθῆσεται NBP (post
 ras) Q 31 om ἐφ' Q 32 [ἀθρο]ίσμασιν in ras B | τῶν ἐλαχί-
 στων NBPQ (§ 62) 33 om δὲ NBPQ | τόπον φέρονται om NB
 PQ | ἀλλὰ πικρὸν ἀντικόπτωσιν (sic) post χρόνονσ (34) NBPQ
 35 τὸ om B add b 36 γίνηται BPQ 37 διαλόγου B (§ 63) 41 om
 περὶ — ψυχῆσ NBPQ | ἀναφέροντα O 44 πρὸς ἐμφερέστατον PQ |
 mg γρ σπέρματι (?) p 46 πῆ δὲ τοίτω NBPQ 47 λεπτομερία B 49
 δῆλον NBPQ 50 om prius αἰ P sed I^a m add | στερούμενοι O (στε-
 ρόμενοι p) (§ 64) 54 παρασκευάσαι B p. 269, 1 ἐκείνη τῆν O |
 μετείληφεν (? per conpend) P | τοιοῦτο τοῦ B (τοιοῦτον τοῦ b) Q
 (τοιούτου p) 2 ἐκείνοις N 3 ἐκείνοι N 4 ἐ[αυτῶ] s s P 5 [συ]γγ[ε]-
 γενημέν[ω] B in ras [συγγεγεν]η[μένω] p συγγενημένω Q 6 αὐτὸ
 N | τελεσθεισθ N 7 αὐτὸ ex αὐτῶ B | δίνησιν Np (mg εἶχε κίνησιν)
 8 ὁμοῦ ῥῆσιν NP (mg γρ ὁμοούρησιν p) Q (§ 65) 10 κινός ἄλλου

B 11 ἀναισθησία NPQ ἀναισθήσει B 11 et 12 ἐάνπερ διαμένη
 δεῦν τὴν αἰσθησιν (sic) post τινός (14) NBPQ 12 ἀλλὰ (ἀλλ' ἂ p; an
 ἀλλ' ἂ P?) ἂν καὶ ταύτη (uel -η) NBPQ | ξυναπόλλυται B ξυναπόλληται
 PQ 14 om καὶ post ὄλον NBPQ 17 λυομένον NPQ δυομένου B
 18 διασπείρεται οὐθ' οὐκέτι B (sed οὐθ' οὐ exp et in mg εἰ δ' οὐ
 b) 19 ὥστε NBPQ 20 οὐ κέκτηται B ras post η P (?) (§ 66) αὐτὸ
 αἰσθανόμενον NBPQ 22 χρώμενον NBPQ 23 τοιαῦτα O | ἔχειαν N
 25 στρογγυλοτάτων B [στρογγυ]λω[τάτων] p 26 μέντοι (om τ) NB
 27 ἄλωσ (uid comprend cf 268 24) P (γον in mg) 27 αὐτῆσ δ τῶ
 NBPQ | προσαρθρεῖ N παρεσαρθρει B (mg σπάρη b) παρεσαρθρεῖ
 PQ 28 γρ σώματα p mg | φόβων ex φόβον B 29 om τε B 30 παρε-
 σαρμεένων ἢ N | ἐγκατεχομένων B 31 τῶν τοῖσ N 32 ποργμοῖσ N (?)
 BP (mg γρ ἐσαρμεένοισ p) Q (§ 67) 33 om ἀλλὰ — τότε NBPQ
 34 λέγει γὰρ κατὰ O 35 ἑαυτὸν O 36 ἑαυτὸ O | om ἐπὶ NBPQ 37
 [δύναται] b 39 ματαιάζουσιν N ματαιίζουσιν B 40 ἂν ἐδύνετο B ἀνε-
 δύνετο P (ἂν ἐδύνετο p) Q 41 διαλαμβάνει NBPQ (§ 68) 42 ταῦτα
 O 43 διαλογίσματα περὶ ψυχῆσ ἀνάγων O 45 συμπεριειλημμένα B
 48 βαρέα ἢ καὶ ὅσα NBPQ | om τοῦ NBPQ 49 ὡς ἂν εἰσ αὐτὰ
 βεβηκότα NBPQ 50 αὐτοῖσ NBP (αὐτῶν p) Q (§ 69) 52 οὔτε NBPQ |
 ὡς οὐθ' ἔτερα τὰ (om τινὰ) NBPQ 53 τούτων N 54 καθ' ὄλου N |
 om ἐκ NBPQ | πάντων O p. 270, 1 οἶόν τ' N οἶόν τε B οἶον τ'
 PQ | συμπεφορημένων BP (ras post φ P συμπεφορημένον p) Q 2
 οἴκων P (ὄγκων p) Q 3 ἄθροισμα (exp et del) ἄθροισμα P 4 ἔλατ-
 τον ὄν B 5 ἑαυτῶν NPQ 6 ταῦτα O 7 οὐδαμῆ BP (οὐδαμῆ p) Q
 8 ἀποσχρζομένου B | τοῦ per comprend simill eius quo τῶν signif P
 (τον per aliud comprend p; item in mg repet) τῶν Q (§ 70) 10 om
 τ NBPQ | παρακολουθεῖ B 11 οὔτε τοῖσ B | οὔτε ἀσώματα O 12 φο-
 [ράν] b 13 φανερά NBPQ | συμπτώματα O 14 [τ]οῦ ὄ[λου] b in lac |
 ἦν Nb (in lac) ὄν PQ | ἄθρον P (? ἀθρόον p) 15 αἰδίων B (§ 71)
 18 ὅτε δὴ ποτε O 21 ἐνέργειαν N 22 ὧ συμβαίνει B | οὐδὲ p in ras
 23 τῶν in chart adgl p om Q | αἰδίων N | παρακολουθοῦν B παρακο-
 λουθούν cum τ sup ν Q ([παρακολουθούν[των] per comprend s s in-ras
 p) | om ὑφεστάται NBPQ νομίζομεν N m rec Q [νομ]ιστέον in chart
 adgl p | οὔτε ἐπὶ B 25 οὐδ' ἐπὶ PQ | [τ]ῶν in chart adgl p lac
 post ἐπὶ Q | αἰδίων NPQ 28 αὐτὰ Q | [ἀλλ]' ὄν p in ras ἄλλον Q
 29 αἰδιότητα B (§ 72) 30 τότε γε δεῖ O 33 προσλήψισ B | καθὸ NPQ
 35 διαλέκτου N m rec P (διαλέκτους p) Q 37 καθ' αὐτοῦ BP (κατ'
 αὐτοῦ p) Q | οὔτε O | καθ' αὐτοῦ N καθ' αὐτοῦ BPQ 39 ὡς B ὅ
 P (ῶ corr s s γρ ὡς p) 40 τούτω Np | add καὶ post παραμειτροῦ-
 μεν N | μάλιστα O (§ 73) 41 τοῦτο O 42 ἀλλὰ PQ 43 om χρόνον
 NBPQ 44 τοῖσ ἀπαθήσ B 45 παρὰ N 46 καθὸ NBP 47 τοῦτο

om N (add mg) 49 τοῦ κόσμου B | περασμένην B 50 ὁμοιοειδὲς P Q
 53 [ἐ]λαττό[νων] in ras B 54 ἰπὸ τῶν τοιῶνδε O p. 271, 1 ὑπὸ τῶν
 τοιῶνδε O | πάσχοντα (om τοῦτο sed add m rec) N τοῦτο σχῶα BP
 (? πάσχοντα p, om τοῦτο) Q (§ 74) ἄ[δηλον] et in mg γρ δῆλον ὅπερ
 καὶ κάλλιον p 2 φθαρτοῦς φησι τοὺς κόσμους O 3 ἐν ἄλλοις τὴν γῆν
 O | ἐποχεῖσθαι O | om καὶ BP (add p) Q | οὔτε O 4 δεῖν N αἰε B.
 5 et 6 αὐτοὺς ἐν τῇ (uel τῆ) ἰβ' περιτάντου (sic O τούτου s s p) φησιν
 οὗς μὲν γὰρ σφαιροειδεῖς (εἶναι add B) καὶ ὠοειδεῖς ἄλλους καὶ ἀλλοιο-
 σχήμονας ἐτέρουσ οὐ μέντοι O 7 σχῆμα O | ἔχεται B 8 ὀποδεῖζοιεν (εἰς
 in ras) B | om ἐν O 9 τοιοῦτω (uel -ω) καὶ οὐκ ἂν (om κόσμω) NBPQ |
 ἐνπεριελήφθη B | ποιοῦντα N 10 om τὰ post πάντα O 11 ἐξίσταται
 N (ex corr) Q | δὲ τῶ euan in B | τοιούτων B 12 ὡσαύτως δὲ καὶ
 ἐντραφῆναι τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ O 13 γῆσ in ras B (§ 75) ἀλ-
 λαμῆν B 14 τῶν αὐτῶν τῶν πραγμάτων N αὐτῶν τῶν πραγμάτων
 BPQ 16 prius καὶ om BP (add p) Q 17 prius, ποι b in ras 18
 ποι b in ras | περιόδοις καὶ χρόνοις (om κατὰ) NBPQ 19 om μείζουσ
 NBPQ | ἀπὸ τῶν ἀπὸ τοῦ NBPQ | [ἀπει]ρον p in chart adgl
 [ἀπ]είρου q in lacuna 20 [ἀρ]χῆσ p in chart adgl | θείσι P (? θεί-
 σει p) 23 ὑπ' B [ὑ]φ' p in ras | ἐκάστων B (§ 76) 27 ἀλλήλαιο
 NBPQ 28 συντομιωτέρασ P Q 29 πράγματα O | εἰσφέροντες P Q | τοῦ
 συνειδότησ N 30 om ὧν et μὲν NBPQ 31 τῶν λογισμῶν N | ἐλομέ-
 νουσ N ἐλομένουσ BPQ 33 ἔκληψιν P (ἐκλειψιν p) Q 35 γενέσθαι
 NBPQ | ἧ διατάξοντο P Q 36 μετὰ NBPQ (§ 77) 37 συμφωνοῦσιν
 B 38 τῆ om N καὶ BQ ras P | ἀλλὰ B ἀλλ' ἐν P (del ἐν p) Q 39
 πλησίον NB 40 μήτε αὐτῶ ἅμα ὄντα συνεστραμμένον N μήτε λυ-
 πρὰ ἅμα ὄντα τινὰ συνεστραμμένον B μήτε (an [μή]τε p?) ἂν (an
 Q) πρῶτα μασὸν τὰ (acc et spir add p) συνεστραμμένον P Q 41 μα-
 καριοτάτην B μακαριωτάτην P (? μακαριότητα p) Q | καταβούλησιν
 Q 43 πάντα O 44 μηδ' ὑπεναντία N μηδὲν ὑπ' ἐναντίας B μηδ'
 ὑπεναντίας P (? ras post αι) Q | δόξαι NBPQ 45 αὐτὴν ἢ B αὐτῆ
 ἢ P Q 46 καὶ NBPQ | om ἕξ N 47 ἐναπολήμψουσ B 48 γενέσει
 NBPQ (§ 78) 51 om τῶν O 52 τινὰσ BPQ | αἰ P Q 53 [αυτ]ῆ b
 ras post ταυτὶ P (μ et s s a eras uid) 54 τῆ B τὴν b | τοῦτο NPQ
 τούτων B | ἔα τε οὐ τὸ NBPQ p. 272, 1 ἐνδεχομένω uel fort ἐνδεχο-
 μένωσ (conpend) B 5 om οὕτως NBPQ (§ 79) 6 ἐκλήψεωσ B 9 κατα-
 διδόντας B | δὲ NPQ | om αἰ NPQ 10 κρυώτατοι B | προσείδησαν N
 προήδεισαν B προσήδεισαν P Q 11 χαλεπὰ καὶ N (τάχα δὲ καὶ mg)
 τὰ χαλεπὰ καὶ p 12 προσκατανοήσεωσ NBPQ 13 ἐπὶ B 14 πλείονσ
 in chart adgl p in lacuna q 15 [ἐκλει]ψεωσ in ch adgl p in lac q |
 τῶν τοιούτων τροπῶν Np τῶν τοιούτων τρόπων BPQ (§ 80) 16 ἧ οὐ
 (om καὶ) NBPQ 17 [νο]μίζειν in ch adgl p in lac q 20 ὅμων Q |

αἰπολογιέον B 21 οὐδὲ NBPQ | om τὸ O 23 om κατὰ NBPQ 24
 ἔα (an ἔσαν?) corr (ex ἐπὶ?) Q | τε NB τε PQ 25 ἔσται Q (P con-
 pend) | ὁδὶ (?) P (ὠδὶ p) 26 ἐν ποίοις Q (ἐφ' οἴοις p) | om ἐστὶν
 NPQ 28 γίνονται BQ (γίνεται p) | ἀταρακτῆσωμεν BPQ (§ 81) 29
 τούτοις ὄλωσ (ὄλοισ Q) ἀπασιν O | δεῖ ex δε P 30 ὁ in ras B 32
 ἄμα βουλήσεισ O 33 φλυαρεῖσ B mg post πράξεισ | δεινὸν ex δινὸν
 P 34 ἢ ὑποπιτεύειν (om και) BP (mg γρ και ὑποπιτεύειν p) 35 π
 [ἐν] in ras B τῇ (?) ἐν P (τῆν ἐν p) 36 και (N) αὐτοῖσ και O 37
 ἀλλ' ἀλόγω B ἀλλ (ἀλλ' p) ἀλόγω P ἀλλὰ λόγω (?) Q | περιστάσει
 N 39 τὸ NPQ (§ 82) 40 δε O 41 [ε]λ[ων] in ras B 45 ὁ τάρα-
 χος γίνεται και ὁ φόβος (om ἐγίνετο) N 46 ἐξαιπολογῆσωμεν B 47
 ἀπολύσωμεν B | [μεταώρ]ων in ras B 48 om και O (add p) 49 om
 ἀνθρώπουσ NBPQ 50 κεφαλαιωδέστερα (? conpend) p mg | ὑπὲρ
 O | ἐπιτεταγμένα B (§ 83) 51 ὥστε O 52 μετὰ N | om και N 54
 ἀσύμβλητον NBP (γρ ἀσύγκριτον p mg) Q | αὐτὸ B p. 273, 1 κα-
 θαρὰν NBPQ 2 ἐξακριβοῦμενοσ NPQ ἐξηκριβοῦμένον B 3 ἢ μὴν
 ex ἡμῖν b? 5 om τὰ BPQ | ἐξ ἀκριβοῦντιασ P 6 τελειώσεισ P (? corr
 τελείωσ εἶσ) Q | εἶσ om B add b | om ἀναλύοντιασ N (add in mg)
 7 περιοδιῶν NQ (περιοδιῶν p) 8 om ὄσοι — ἀν[εν] (9) B | ὅσα
 NPQ | ἀποτελουμένων NPQ 9 εὐφρογγον B ἀνεύφρογγον P (ἀνε
 φρόγγων p) Q 10 περιόδον NBPQ | πρὸ N

Ausser den beiden codd. 1759 und 1758 sind auf der hiesigen Nationalbibliothek noch folgende vier Diogeneshss.:

1. Cod. gr. 1405 (früher 2058) eine Papierhs. des 16. Jh., auf f. 98 ff. enthaltend I. I 1 bis II 23 ὡς Φαβωρίνοσ, ohne Zweifel diejenige, die Menagius Obs. p. 1 (im Diog. ed. Pearson Lond. 1664) als decurtatus bezeichnet; sie bietet den dort erwähnten Titel des Werkes. Nach einigen Notizen aus italienischen Hss. zu urtheilen, die ich der Gefälligkeit eines Freundes verdanke, scheint der Text dieser Hs. mit Laur. LXIX 35 (= N) am nächsten verwandt, von LXIX 28 (= M) sehr verschieden. Indessen hat sie z. B. I 43 ἰστορίην (N ἰστοριῶν) ὁμιλήσαντες (N ὁμιλήσοντες) I 69 φοιτέοντιασ (N φοιτοῦντιασ).

2. Cod. gr. 1417, f. 186 ff. Excerpte (saec. XV) aus I. III, vielleicht nach Laur. LXXXV 9, jedenfalls in Folge willkürlicher Aenderungen gänzlich werthlos.

3. Supplément grec 83 f. 28 'ἐπικόρουσ τὰ φυσικὰ και μετέωρα. E Biblioth. Sac. Succ. Reginae'; f. 27^u von ders. Hand: 'γέγραπται χειρὶ πέτρον δανιὴλ ἑταίου ἔτει — — [1652] ἐν Ὀλμια τῶν σουήκων'. Die Quelle wäre also wohl jetzt (wenn es sich der Mühe lohnte; der Text scheint mir bei flüchtiger Betrachtung gering) in Rom zu suchen.

4. Suppl. gr. 191 f. 194—198 'eruditi cuiusdam' 'Excerpta ex — — Diogene Laertio — — Cod. s. XVII exaratus' (C. B. Hase im Katalog). Natürlich nur der Vollständigkeit wegen zu erwähnen.

Suppl. gr. 23 ist keine Handschrift, sondern Diogenes uita Platonis in der Baseler Platonausgabe vom J. 1534.

Paris.

Max Bonnet.